

Kommunstyrelsen
Redovisande dokument

Datum:
2025-05-12

Diarienummer:
KSN-2025-00938

Handläggare:
Tobias Åström Sinisalo

Bilaga Uppföljning nyckeltal Agenda 2030

Uppsala kommun arbetar från globalt till lokalt med Agenda 2030

En hållbar utveckling tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov. Det innebär att social välfärd, ekonomisk tillväxt och ekologisk balans eftersträvas för både dagens och morgondagens invånare. FN:s agenda för hållbar utveckling balanserar de tre dimensionerna: den ekonomiska, den sociala och den ekologiska hållbarheten. Målen i Agenda 2030 är integrerade i kommunfullmäktiges fyra fokusmål som styr den kommunala verksamheten och strävar mot att skapa en gemensam riktning och förändring i hela den kommunala verksamheten. De sätter fokus på ett gott liv i ett hållbart samhälle och en modern kommun.

Rådet för Kommunal Analys (RKA) har fastställt 81 nyckeltal som stöd för kommunernas genomförande av Agenda 2030. Rapporten identifierar möjliga utvecklingsområden för kommunkoncernen och är ett underlag för strategiska beslut och åtgärder. Den redovisar en uppföljning av de fastställda nyckeltalen för Uppsala kommun i mars 2025. Utfallen jämförs med resultatnätverk R9 då senaste värden är från 2024 och tidigare. I R9 ingår Eskilstuna, Gävle, Jönköping, Linköping, Norrköping, Södertälje, Uppsala, Västerås och Örebro. Nu ingår även Helsingborg, Lund och Umeå i resultatnätverket (R12) och kommer ingå i jämförelser i kommande rapport för 2025. All statistik är hämtad från Kolada (www.kolada.se) och där beskrivs statistiken närmare.

Sammanfattning av nyckeltalens utfall

Uppsala ligger i framkant inom målet som berör hälsa och välbefinnande. Exempelvis när det gäller invånare med bra självskattat hälsotillstånd, sjukpenningtal, medellivslängd och fysisk aktivitet ligger Uppsala bland de 25 procent bästa kommunerna i Sverige. Vad gäller psykiskt välbefinnande och stillasittande har Uppsala kommun ett sämre resultat än riksnittet.

Uppsala kommun ligger även bland de 25 procent bästa kommunerna, alternativt har en positiv trend inom flera delmål som rör utbildning. Jämfört med övriga kommuner har en betydligt större andel av Uppsalas invånare eftergymnasial utbildning. En klar majoritet av högstadieläverna känner sig trygga i skolan.

Även inom mål som gäller innovation, industri, infrastruktur, hållbar energi, hållbar konsumtion samt att bekämpa klimatförändringarna ligger Uppsala i framkant jämfört med andra kommuner i Sverige.

Däremot placerar sig Uppsala bland de 25 procent kommunerna med lägst resultat inom målet som berör fattigdom. En jämförelsevis stor andel invånare mellan 20-64 år har en låg ekonomisk standard, och andelen vuxna med långvarigt ekonomiskt bidrag är större än riksnittet.

Inom målet jämställdhet är inkomstskillnaderna mellan könen mindre än i övriga riket totalt sätt, men inkomstskillnaderna mellan könen för personer som är 65 år och äldre är större i Uppsala än i riket. Andelen anmälda misshandelsbrott mot kvinnor är betydligt lägre i Uppsala än i jämförbara kommuner och riket.

Dock har andelen invånare som avstår från att gå ut ensam på grund av rädsla för brott ökat mer i Uppsala än i jämförbara kommuner under perioden som mätningen är gjord (2014-2024). Uppsala befinner sig nu på samma nivå som jämförbara kommuner. Dessutom minskade valdeltagandet i det valdistrikt med lägst valdeltagande kraftigt, från 51 procent till 37 procent i det senaste kommunvalet.

Agenda 2030-mål där Uppsala kommun har positiv utveckling eller ligger bättre till än jämförbara kommuner

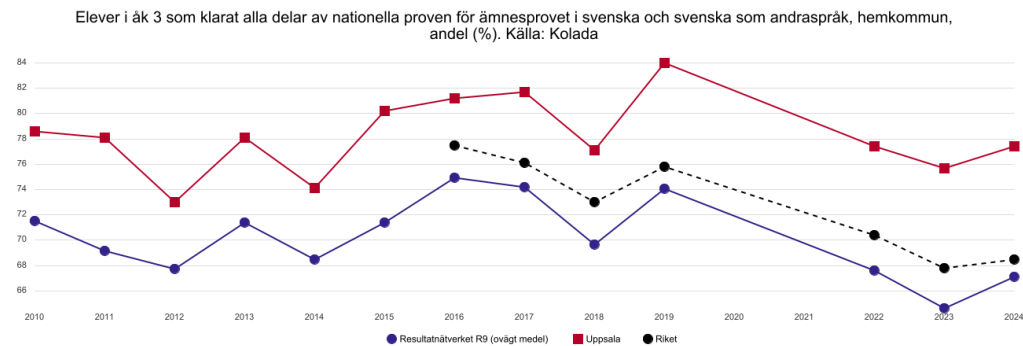
Figur 1 visar Agenda 2030-mål där Uppsala har en positiv utveckling eller ligger bättre till än jämförbara kommuner

Agenda 2030-mål	Nycketal		2020	2021	2022	2023	2024
Mål 4 God utbildning för alla	Elever i åk 3 som klarat alla delar av nationella proven för ämnesprovet i svenska och svenska som andraspråk, hemkommun, andel (%)	Uppsala	-	-	77	76	77
		R9	-	-	68	65	67
		Riket	-	-	70	68	69
Mål 7 Hållbar energi för alla	Slutanvändning av energi totalt inom det geografiska området, MWh/invånare	Uppsala	18	19	17	18	
		R9	36	34	34	33	
		Riket	35	38	37	36	
Mål 12 Hållbar konsumtion och produktion	Insamlat kommunalt avfall totalt, kg/invånare (justerat)	Uppsala	392	373	354	328	
		R9	465	438	409	397	
		Riket	-	-	-	-	

Mål 4: God utbildning för alla

Uppsala kommun ligger bra till inom flera delmål på utbildningsområdet. Till exempel har kommunen länge placerat sig bland de 25 procent bästa i landet vad gäller andelen elever i årkurs 3 som klarat alla delar av nationella proven i svenska. Resultatet har försämrats något över tid, men jämfört med rikssnittet är nedgången bland Uppsalas elever liten.

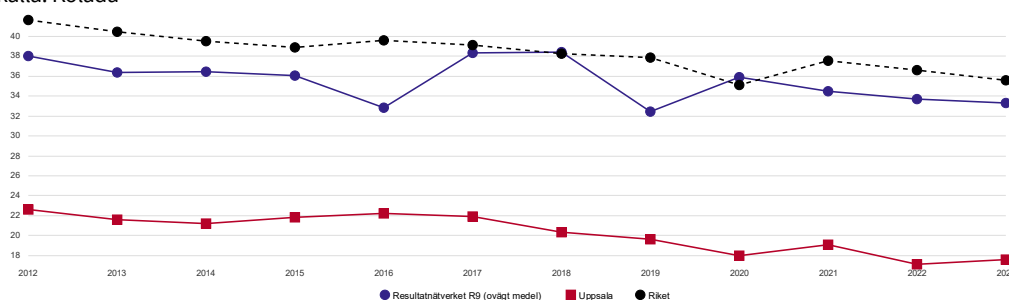
Tabell 1 Diagrammet visar elever i åk 3 som klarat alla delar av nationella proven för ämnesprovet i svenska och svenska som andraspråk, hemkommun, andel (%)

Mål 7: Hållbar energi för alla

Kommunen ligger i framkant gällande slutanvändning av energi. Vid den mätningen 2022 var slutanvändningen av energi i Uppsala kommun hälften så stor som den genomsnittliga användningen i jämförbara kommuner i R9-nätverket och mindre än hälften av rikssnittet.

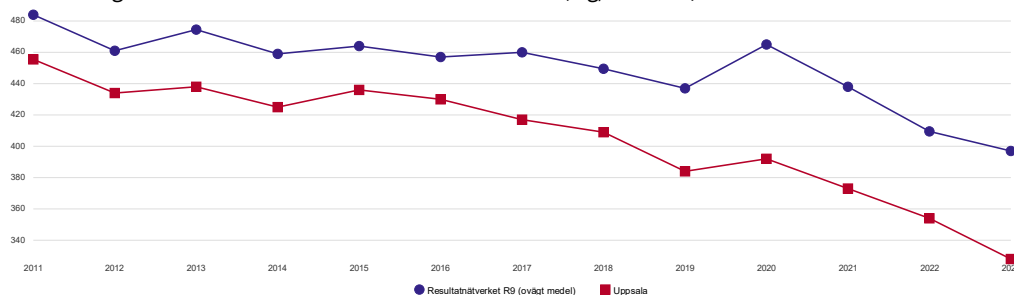
Tabell 2 Diagrammet visar slutanvändning av energi totalt inom det geografiska området, MWh/invånare, källa: Kolada

Mål 12: Hållbar konsumtion och produktion

Mängden avfall per person i Uppsala kommun har minskat med cirka 25 procent under de senaste 10 åren. Uppsala har ständigt placerat sig bland de 25 procent bästa kommunerna i landet och mängden avfall per invånare var vid senaste mätning betydligt lägre än i jämförbara kommuner.

Tabell 3 Diagrammet visar insamlat kommunalt avfall totalt, kg/invånare, källa: Kolada

Mål 13: Bekämpa klimatförändringarna

Uppsala kommun ligger i framkant på miljöområdet och uppvisar även en positiv trend inom de flesta delmålen. Till exempel har utsläppen av växthusgaser per invånare minskat.

Agenda 2030-mål där Uppsala kommun har negativ utveckling eller ligger sämre till än jämförbara kommuner

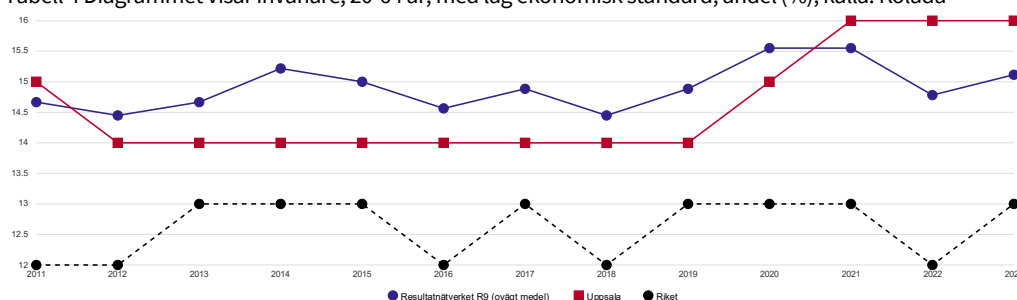
Figur 2 visar Agenda 2030-mål där Uppsala har en negativ utveckling eller ligger sämre till än jämförbara kommuner

Agenda 2030-mål	Indikator		2020	2021	2022	2023	2024
Mål 1 Ingen fattigdom	Vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%) av befolkningen	Uppsala	1,88	1,68	1,43	1,24	
		R9	1,98	1,86	1,64	1,5	
		Riket	1,32	1,26	1,11	1,02	
	Invånare, 20-64 år, med låg ekonomisk standard, andel (%)	Uppsala	15	16	16	16	
		R9	16	16	15	15	
		Riket	13	13	12	13	
Mål 6 Rent vatten och sanitet	Grundvattenförekomster med god kemisk och kvantitativ status, andel (%)	Uppsala	86,8	86,8	86,8		
		R9	94,7	94,7	94,7		
		Riket	97,2	97,2	97,2		
Mål 11 Hållbara städer och samhällen	Invånare 16-84 år som avstår från att gå ut ensam, andel (%)	Uppsala	30	31	26	-	32
		R9	31	32	31	-	32
		Riket	28	28	28	-	28
Mål 15 Ekosystem och biologisk mångfald	Skyddad natur land, andel (%)	Uppsala	3,8	3,8	3,9	4,0	
		R9	4,4	4,4	4,4	4,5	
		Riket	11,7	11,8	12	12,1	

Mål 1: Ingen fattigdom

Uppsala hör till de 25 procent av Sveriges kommuner som har sämst resultat inom målet som berör fattigdom. Dels har en större andel av kommunens invånare mellan 20 och 64 år låg ekonomisk standard än i jämförbara kommuner, och dels har en större andel av befolkningen i Uppsala långvarigt ekonomiskt bistånd (10 eller fler månader) jämfört med rikssnittet. Även om det har skett en minskning över tid tillhör kommunen fortfarande den lägsta kvartilen.

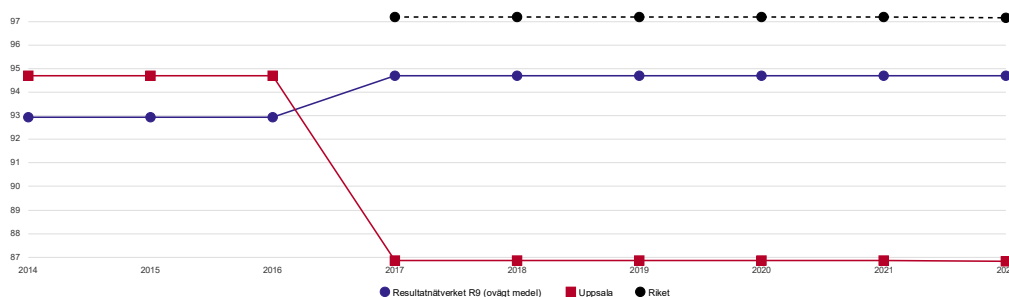
Tabell 4 Diagrammet visar invånare, 20-64 år, med låg ekonomisk standard, andel (%), källa: Kolada

Mål 6: Rent vatten och sanitet

Uppsala kommun tillhör inte de 25 procent av kommunerna med bäst resultat i något av delmålen inom området vatten och sanitet. Bland annat har Uppsalas grundvatten betydligt lägre kemisk och kvantitativ status än genomsnittet för riket. Dessutom har andelen grundvattenförekomster med god status minskat över tid i Uppsala, medan den i jämförbara kommuner och i riket har legat på en stabil nivå eller till och med ökat.

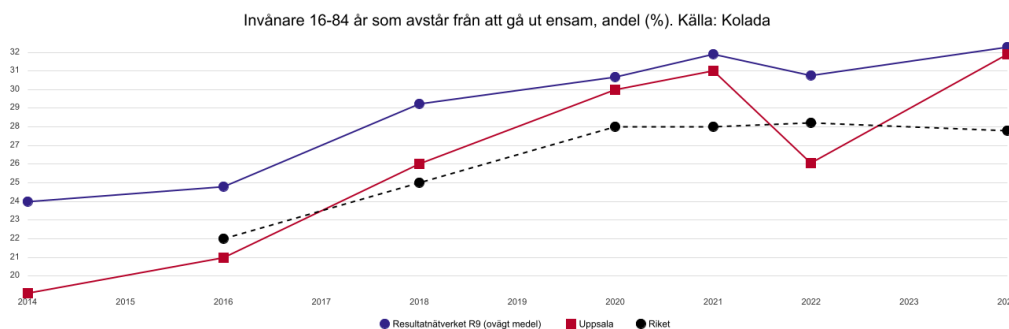
Tabell 5 Diagrammet visar grundvattenförekomster med god kemisk och kvantitativ status, andel (%), källa: Kolada

Mål 11: Hållbara städer och samhällen

En påtaglig ökning har skett vad gäller andelen invånare som avstår från att gå ut ensamma, framför allt bland kvinnor. Ökningen över tid är mer markant i Uppsala än i riket och jämförbara kommuner. Statistiken visar en påtaglig förbättring från 2021 till 2022, men den senaste mätningen 2024 visar att andelen som avstår från att gå ut ensam har ökat igen, både bland kvinnor och män.

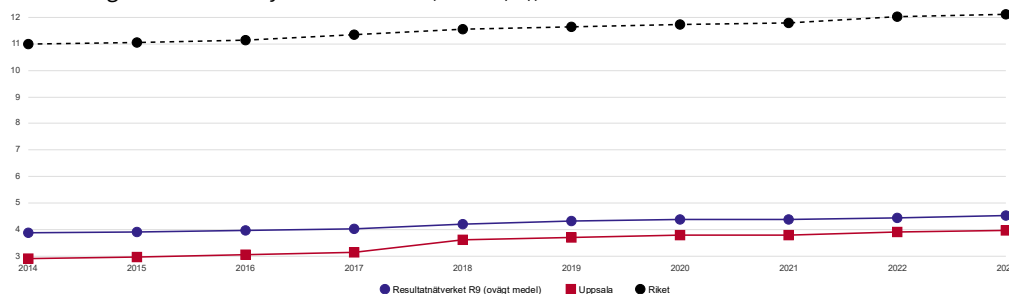
Tabell 6 Diagrammet visar invånare 16-84 år som avstår från att gå ut ensam, andel (%)

Mål 15: Ekosystem och biologisk mångfald

Uppsala kommun ligger betydligt lägre än rikssnittet inom delmålet som rör skyddad natur. Även om trenden är svagt positiv är ökningstakten långsammare än i övriga Sverige. Dessutom har andelen ekologiskt brukad åkermark minskat.

Tabell 7 Diagrammet visar skyddad natur land, andel (%), källa: Kolada

Agenda 2030-mål där Uppsala kommun har både positiva och negativa trender

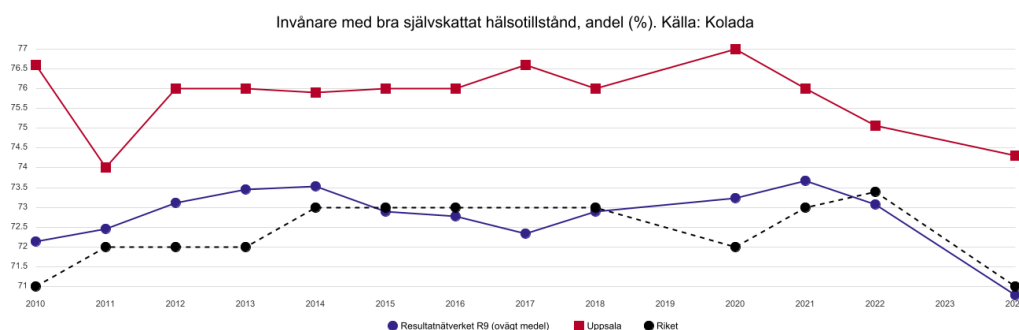
Mål 3: Hälsa och välbefinnande

Uppsala kommun ligger i framkant inom flera delmål som rör hälsa och välbefinnande. Exempelvis när det gäller invånare med bra självskattat hälsotillstånd, sjukpenningtal, antibiotikaförsäljning, medellivslängd och fysisk aktivitet ligger Uppsala bland de 25 procent bästa kommunerna i Sverige.

Figur 3 visar Agenda 2030-mål där Uppsala har både positiva och negativa trender

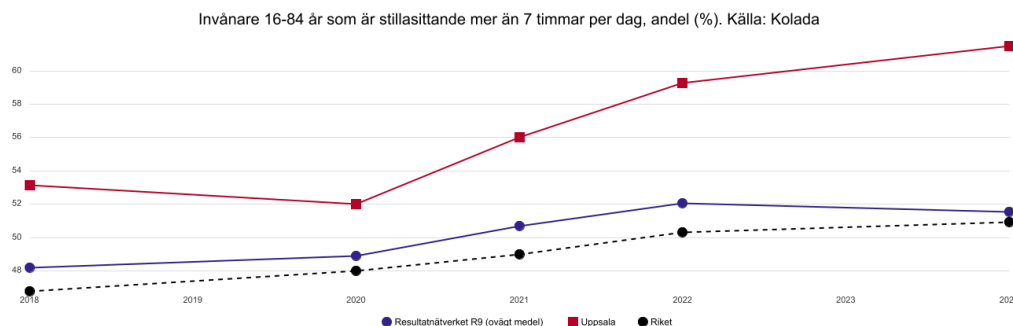
Agenda 2030-mål	Nyckeltal		2020	2021	2022	2023	2024
Mål 3 Hälsa och välbefinnande	Invånare med bra självskattat hälsotillstånd, andel (%)	Uppsala	77	76	75,1	-	74,3
		R9	73,2	73,7	73,1	-	70,8
		Riket	72	73	73,4	-	71
	Invånare 16-84 år med gott psykiskt välbefinnande, andel (%)	Uppsala	86,0	86,0	81,4	-	83,6
		R9	86	86,1	83,8	-	82,9
		Riket	86	86	86,1	-	84,9
	Invånare 16-84 år som är stillasittande mer än 7 timmar per dag, andel (%)	Uppsala	52	56	59,3	-	61,5
		R9	48,9	50,7	52,1	-	51,5
		Riket	48	49	50,3	-	50,9

Tabell 8 Diagrammet visar invånare med bra självskattat hälsotillstånd, andel (%)

Däremot har andelen som uppger att de har gott psykiskt välbefinnande minskat mer i Uppsala kommun än i riket som helhet. Minskningen är större bland kvinnor än bland män, även om andelen män som uppger att de mår bra psykiskt också har minskat mer i Uppsala än i riket. Dessutom har stillasittandet ökat i större utsträckning i Uppsala än landets i övriga kommuner. Andelen som sitter stilla i mer än 7 timmar per dag har ökat mest bland kvinnor.

Tabell 9 Diagrammet visar 16-84 år som är stillasittande mer än 7 timmar per dag, andel (%)

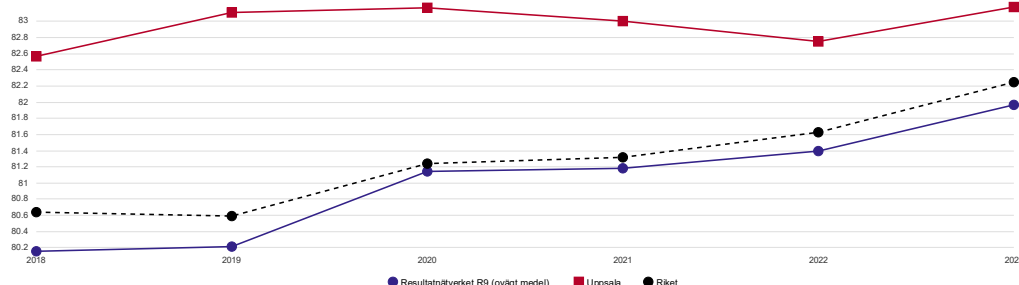

Mål 5: Jämställdhet

Uppsala ligger bättre till än rikssnittet vad gäller inkomstskillnaden mellan kvinnor och män. I Uppsala har även antalet anmälda misshandelsbrott mot kvinnor per 100 000

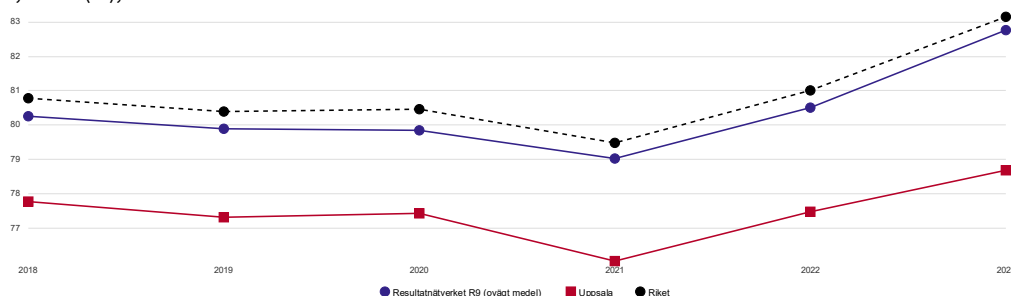
invånare länge varit betydligt lägre än rikssnittet. Trots en påtaglig ökning mellan 2020 och 2021 är den generella trenden negativ. Motsvarande trend finns varken i riket eller i R9-nätverket.

Tabell 10 Diagrammet visar kvinnors mediannettoinkomst som andel av mäns mediannettoinkomst, andel (%), källa: Kolada

Däremot finns i Uppsala kommun en större skillnad mellan mäns och kvinnors inkomster räknat bland personer över 65 år. Inkomstjämligheten bland äldre är bland de 25 procent sämsta i Sverige.

Tabell 11 Diagrammet visar kvinnors mediannettoinkomst som andel av mäns mediannettoinkomst, 65+ år, andel (%), källa: Kolada

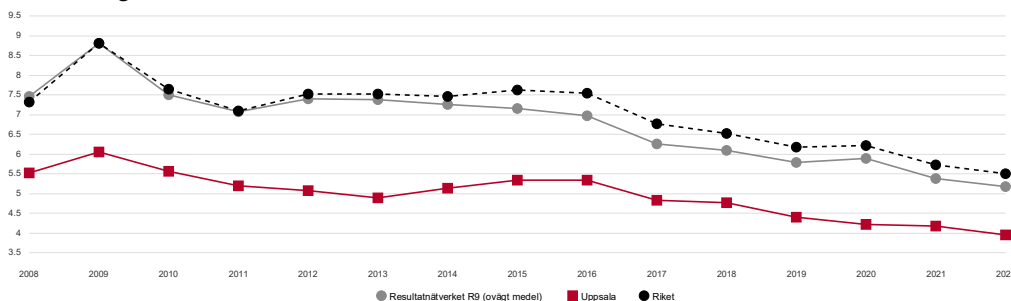

Mål 8: Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

Andelen sysselsatta invånare mellan 20 och 65 år har ökat sedan 2020.

Sysselsättningsgraden är nämnvärt hög bland kommunens unga. Andelen invånare mellan 16 och 24 år som varken arbetar eller studerar är bland de lägsta i riket och har minskat stadigt över tid. Här ligger Uppsala betydligt bättre till än både rikssnittet och jämförbara kommuner. Dock har skillnaden mellan könen ökat, då minskningen varit påtagligt större bland kvinnor än bland män.

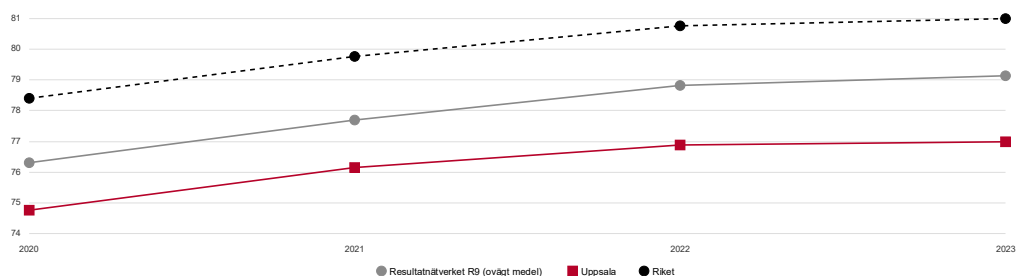
Tabell 12 Diagrammet visar invånare 16-24 år som varken arbetar eller studerar, andel (%), källa: Kolada

Andelen långtidsarbetslösa i befolkningen har ökat med nära en procentenhet de senaste tio åren och är förhållandevis hög jämfört med landets övriga kommuner, 3.1 procent vid senaste mätningen 2024. Andelen sysselsatta invånare är lägre i Uppsala kommun än i både riket och jämförbara kommuner, här har Uppsala länge legat bland de 25 procent sämsta kommunerna i Sverige. En förklaring till Uppsalas låga resultat

här kan vara att en större andel av kommunens invånare väljer att studera jämfört med andra kommuner.

Tabell 13 Diagrammet visar sysselsatta invånare 20-65 år, andel (%), källa Kolada

Figur 4 visar Agenda 2030-mål där Uppsala har både positiva och negativa trender

Agenda 2030-mål	Indikator		2020	2021	2022	2023	2024
Mål 5 Jämställdhet	Kvinnors mediannettoinkomst som andel av mäns mediannettoinkomst, andel (%)	Uppsala	83,2	83	82,8	83,2	
		R9	81,1	81,2	81,4	82	
		Riket	81,2	81,3	81,6	82,2	
	Anmällda misshandelsbrott mot kvinna, inomhus, bekant med offret, antal/ 100 000 invånare	Uppsala	119,3	131,3	134,2	132,1	
		R9	186,8	200,2	201,7	201	
		Riket	187,5	189	184,9	196,4	
	Kvinnors mediannettoinkomst som andel av mäns mediannettoinkomst, 65+ år, andel (%)	Uppsala	77,4	76	77,5	78,7	
		R9	79,9	79	80,5	82,8	
		Riket	80,5	79,5	81	83,2	
Mål 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt	Invånare 16-24 år som varken arbetar eller studerar, andel (%)	Uppsala	4,2	4,2	3,9		
		R9	5,9	5,4	5,2		
		Riket	6,2	5,7	5,5		
	Sysselsatta invånare 20-65 år, andel (%)	Uppsala	74,8	76,2	76,9	77	
		R9	76,3	77,7	78,8	79,1	
		Riket	78,4	79,8	80,8	81	

Uppföljning av målsättning enligt Mål och budget

Följande målsättning finns uttryckt i Mål och budget 2024 med plan för 2025-2026 och Mål och budget 2025 med plan för 2026-2027 för de fastställda nyckeltalen till Agenda 2030:

Uppsala kommun ska vara bland de 25 procent bästa kommunerna i Sverige, alternativt uppvisa en trend som ligger i linje med eller över alla kommuners ovägda medel under den senaste fyraårsperioden avseende för kommunen relevanta indikatorer. Om mätvärde saknas görs bedömningen på senaste år som mätningen gjordes.

Av de totalt 81 nyckeltalen bedöms 58 av dem vara relevant för Uppsala. Av de 58 nyckeltalen bedöms att för 46 (79 procent) av dem är målsättningen uppfylld och för tolv (21 procent) av dem är målsättningen inte uppnådd.

Tabell 14 Nyckeltal där målsättningen för kommunen relevanta nyckeltal är uppfyllda

Agenda 2030-mål	Nyckeltal där målsättningen är uppfylld
Mål 1 Ingen fattigdom	Invånare, 0-19 år, med låg ekonomisk standard, andel (%) Invånare, 65+ år, med låg ekonomisk standard, andel (%) Vuxna biståndsmottagare (18+ år) med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%) av befolkningen
Mål 3 Hälsa och välbefinnande	Invånare med bra självskattat hälsotillstånd, andel (%) Medellivslängd kvinnor, år Medellivslängd män, år Invånare 16-84 år som är fysiskt aktiva minst 150 minuter/vecka, andel (%) Elever i åk 8: Hur lätt eller svårt är det att få hjälp av elevhälsan till exempel skolsköterskan? Andel som svarat "Mycket lätt" eller "Ganska lätt", (%) Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/invånare 7-20 år Sjukpenningtalet, 16-64 år, dagar/registrerad försäkrad Fallskador bland personer 65+, 3-årsmedeltal, antal slutenvårdstillfällen /100 000 invånare
Mål 4 God utbildning för alla	Elever i årskurs 3 som klarat alla delar av nationella proven för ämnesprovet i svenska och svenska som andraspråk, hemkommun, andel (%) Elever i årskurs 8: Känner du dig trygg i skolan? Andel som svarat "Helt och hållet" eller "Till stor del", (%) Elever i årskurs 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%) Personer i kommunens aktivitetsansvar, andel (%) av invånare 16-19 år Invånare 25-64 år med eftergymnasial utbildning, andel (%)
Mål 5 Jämställdhet	Föräldrapenningdagar som tas ut av män, andel av antal dagar (%) Tillfälliga föräldrapenningdagar (VAB) som tas ut av män, andel av antal dagar (%) Kvinnors mediannettoinkomst som andel av mäns mediannettoinkomst, andel (%) Kvinnors mediannettoinkomst som andel av mäns mediannettoinkomst, 65+ år, andel (%)
Mål 6 Rent vatten och sanitet	Sjöar med god ekologisk status, andel (%) Vattendrag med god ekologisk status, andel (%) Grundvattenförekomster med god kemisk och kvantitativ status, andel (%)
Mål 7 Hållbar energi för alla	Slutanvändning av energi totalt inom det geografiska området, MWh/invånare Elavbrott, genomsnittlig avbrottstid per kund (SAIDI), minuter/kund
Mål 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt	Sysselsatta invånare 20-65 år, andel (%) Invånare 16-24 år som varken arbetar eller studerar, andel (%) Långtidsarbetslösa i befolkningen, 25-65 år, andel (%) Arbetsolyckor, antal/1000 sysselsatta
Mål 9 Hållbar industri, innovationer och infrastruktur	Tillgång till fast bredband om minst 100 Mbit/s, andel (%) Företagsklimat Insikt - Totalt, Index Befolkning i kollektivtrafiknära läge, andel (%)

Mål 11 Hållbara städer och samhällen	Nyttillkomna bostäder i kollektivtrafiknära läge, andel (%) Cykelväg i kommunen, total, meter/inv
Mål 12 Hållbar konsumtion och produktion	Insamlat kommunalt avfall totalt, kg/invånare Kommunalt avfall som samlats in för materialåtervinning, inkl. biologisk behandling, andel (%) Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel (%)
Mål 13 Bekämpa klimatförändringar	Fossiloberoende personbilar, andel av totalt antal bilar i det geografiska området (%) Fossiloberoende fordon i kommunorganisationen, andel (%) Genomsnittlig körsträcka med personbil, mil/invånare
Mål 15 Ekosystem och biologisk mångfald	Skyddad natur inlandsvatten, andel (%) Ekologiskt brukad åkermark, andel (%) Slåtteräng, andel (%)
Mål 16 Fredliga och inkluderande samhällen	Valdeltagande i senaste kommunalvalet, andel (%) Anmälda våldsbrott, antal/100 000 invånare Invånare 16-84 år med avsaknad av tillit till andra, andel (%)

Tabell 15 Nyckeltal där målsättningen för kommunen relevanta nyckeltal inte är uppfyllda

Agenda 2030-mål	Nyckeltal där målsättningen inte är uppfylld
Mål 1 Ingen fattigdom	Invånare, 20-64 år, med låg ekonomisk standard, andel (%) Verkställda vräkningar/avhysningar som berör barn, antal barn/100 000 invånare
Mål 3 Hälsa och välbefinnande	Invånare 16-84 år med gott psykiskt välbefinnande, andel (%)
Mål 4 God utbildning för alla	Barn 1-5 år inskrivna i förskola, andel (%) Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun, andel (%)
Mål 5 Jämställdhet	Heltidsarbetande månadsavlönade, kommun, andel (%)
Mål 10 Minskad ojämlikhet	Brukarbedömning daglig verksamhet LSS - Brukaren får bestämma om saker som är viktiga, lägeskommun, andel (%) Valdeltagande i det valdistrikt som hade lägst andel röstande i senaste kommunvalet, andel (%)
Mål 11 Hållbara städer och samhällen	Invånare 16-84 år som avstår från att gå ut ensam, andel (%) Trångboddhet i flerbostadshus, enligt norm 2, andel (%)
Mål 12 Hållbar konsumtion och produktion	Måltidssvinn, grundskola, gram/ätande
Mål 15 Ekosystem och biologisk mångfald	Betesmark, andel (%)